# دستورالعمل اردوهای دانشجویی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی

## مقدمه

به منظور افزایش نشاط روحی، تقویت حس خوداتکایی، آشنایی با مواریث دینی و فرهنگی و تحکیم هویت ملی، تعمیق بینش علمی، زیارت اماکن متبرکه، دیدار از جاذبه‌های طبیعی و اماکن تفریحی و ضرورت ساماندهی و نظارت بر سفرهای دانشجویی برای بهره‌برداری مناسب‌تر از این سفرها، اردوهای دانشجویی با شرایط مندرج در این دستورالعمل برگزار می‌شوند. این دستورالعمل براساس مصوبات شورای‌عالی انقلاب فرهنگی به شرح زیر تدوین و ابلاغ می‌شود:

۱- «ماده واحده مقررات سفرهای دانشجویی الحاقی به آیین‌نامه حفظ حدود و آداب اسلامی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی» مصوب جلسه ۵۳۰ مورخ ۸۲/۹/۲۵ .

۲- «اهداف و سیاست‌های ناظر بر برگزاری اردوهای دانش‌آموزی و دانشجویی» مصوب جلسه ۵۳۴ مورخ ۸۲/۱۲/۵، بند ۲ از ماده ۴.

## بخش اول: تعاریف

**ماده ۱**- اردوهای دانشجویی، سفر جمعی گروهی از دانشجویان است که با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه برگزار می‌شود.

**ماده ۲- اردوهای دانشجویی به دو دسته تقسیم می‌شوند:**

الف: اردوهای فرهنگی شامل سفرهای زیارتی، ورزشی، هنری، سیاحتی و شرکت در جشنواره‌های فرهنگی و هنری.

ب: اردوهای علمی: شامل شرکت در نمایشگاهها و بازدیدهای تخصصی، کنفرانس‌ها، نشست‌ها و بازدیدهای علمی و سفرهای آموزشی - پژوهشی.

**تبصره-** سفرهای آموزشی و پژوهشی (مرتبط با واحدهای درسی) که با حضور استاد و مجوز گروه آموزشی دانشکده برگزار می‌شود، از شمول این دستورالعمل خارج است.

**ماده ۳**- اهداف اردو:

الف) ایجاد بستر مناسب برای تمرین یک زندگی دسته‌جمعی منبعث از ارزش‌های اسلامی

ب) تقویت و تحکیم بنیه اعتقادی، اخلاقی جوانان

ج) کسب تجربه در زمینه‌های مختلف اجتماعی، اخلاقی و فرهنگی

د) کمک به فرآیند اجتماعی شدن و ارتقای مهارت‌های اجتماعی

هـ) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و شکوفایی استعدادهای فردی

و) افزایش آگاهی‌های عمومی در زمینه تاریخ، جغرافیا و فرهنگ ایران و جهان و آشناسازی شرکت کنندگان با تاریخ و تمدن ایران و اسلام

ز) گسترش و تعمیق مهارت‌های فردی و ارتقای سطح هوشیاری و قدرت درک و دریافت شرکت‌کنندگان

ح) جهت‌گیری ویژه برای تعمیق روحیه وطن‌خواهی و دلبستگی به کشور

ط) آشنا سازی شرکت‌کنندگان با شرایط معیشتی مردم در مناطق محروم

**ماده ۴**- برگزارکننده اردو: همه نهادها، تشکل‌ها، انجمن‌ها و کانون‌های دارای مجوز فعالیت همچنین واحدهای اداری دانشگاه در راستای شرح وظایف خود می‌توانند مجوز برگزاری اردو دریافت کنند.

**ماده ۵**- سرپرست اردو: یکی از دانشگاهیان (دانشجو، هیأت علمی یا یکی از کارکنان دانشگاه) است که با معرفی برگزارکننده و تأیید و ابلاغ معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه به سرپرستی اردو منصوب می‌شود. جنسیت سرپرست اردو باید با جنسیت شرکت کنندگان در اردو مطابقت داشته باشد در غیر این صوزت متاهل بودن سرپرست اردو الزامی است.

**ماده ۶**- محل برگزاری اردو و مسیر آن در اطلاق مقررات به منزله محدوده دانشگاه محسوب می‌شود و در مدت برگزاری اردو رعایت مقررات انضباطی دانشگاه و مفاد این دستورالعمل الزامی است.

## بخش دوم: شرایط عمومی برگزاری اردو

**ماده ۷**- در برگزاری اردوها، تدارک برنامه‌ها می‌بایست به نحوی باشد که منجر به تقویت و گسترش معیارها و ارزش‌های اسلامی شود.

**ماده ۸**- در برنامه‌ریزی و اجرای اردوها می‌بایست جذابیت، تنوع، نشاط، و شادابی و نیز مشارکت فعالانه شرکت‌کنندگان مورد توجه قرار گیرد.

**ماده ۹**- برنامه‌ها می‌بایست با نیازهای عاطفی، اجتماعی و جسمی شرکت‌کنندگان در جنسیت و مقاطع مختلف تحصیلی مطابقت داشته باشد و تنوع و تعداد اردوها به نحوی لحاظ گردد که ذائقه شرکت‌کنندگان را پوشش دهد.

**ماده ۱۰**- دوره‌های آموزشی مستقیم و غیر مستقیم کوتاه مدت در برخی اردوهای خاص مورد توجه قرار گیرد.

**ماده ۱۱**- برگزاری اردوهای دانشگاهی، به صورت مختلط مجاز نمی‌باشد.

**ماده ۱۲**- زمان برگزاری اردو نباید در نظم آموزشی دانشگاه اخلال ایجاد کند.

تبصره: مرجع صدور اردو می‌تواند در صورت ضرورت، مجوز برگزاری اردو در روزهای فعال دانشگاه را صادر کند. مسئولیت رعایت مقررات آموزشی دانشگاه در مورد نداشتن غیبت بیش از حد مجاز به عهده دانشجو است.

## بخش سوم: وظایف برگزارکننده و سرپرست اردو

**ماده ۱۳**- برگزارکننده اردو برای اخذ مجوز باید درخواست کتبی حاوی اطلاعات زیر را به مرجع مندرج در ماده ۲۲ ارائه کند:

۱- نوع اردو (براساس ماده ۲)، ۲- مبدأ و مقصد، ۳- تاریخ رفت و برگشت، ۴- مسیر حرکت، ۵- محل اقامت، ۶ـ نوع وسیله نقلیه، ۷ـ نام سرپرست، ۸ ـ منابع مالی، ۹- برنامه روزانه، ۱۰ـ تعداد شرکت‌کنندگان.

همچنین یک روز پیش از آغاز اردو باید اسامی و امضای شرکت‌کنندگان و عوامل اجرایی به معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه ارائه شود.

**ماده ۱۴**- برگزارکننده اردوهای داخل کشور می‌بایست درخواست برگزاری اردو را حداقل ۲۰ روز پیش از زمان پیش‌بینی‌شده آغاز اردو به مرجع مربوط ارائه کند.

**ماده ۱۵**- برگزارکننده اردوهای خارج کشور می‌بایست درخواست برگزاری اردو را حداقل ۲ ماه پیش از زمان پیش‌بینی‌شده آغاز اردو به مرجع مربوط ارائه کند.

**ماده ۱۶**- هرگونه ثبت درخواست برگزاری اردو خارج از ظرف زمانی تعیین‌شده در مواد ۱۴ و ۱۵ برای اردوهای داخل و خارج کشور با صلاحدید مراجع مربوطه قابل بررسی است.

**ماده ۱۷**– برگزارکننده و سرپرست اردو موظف به رعایت مقررات دانشگاه و مفاد این دستورالعمل در برگزاری اردو هستند.

**ماده ۱۸**– سرپرست اردو ضمن عمل به شرح وظایف، مسئولیت کامل برگزاری، نظارت و اجرای دقیق برنامه اردو را ؛که در درخواست اخذ مجوز ارائه شده است؛ بر عهده خواهد داشت. تنها در صورت بروز حوادث پیش‌بینی نشده و بنا به مصالح، سرپرست اردو می‌تواند در برنامه اردو تغییراتی ایجاد کند.

**ماده ۱۹**– در طول برگزاری اردو، شرکت‌کنندگان نمی‌توانند بدون اجازه سرپرست، اردو را ترک کنند.

**ماده ۲۰**– برگزارکننده اردو باید حداکثر ۱۰ روز پس از پایان اردو، گزارش جامع و مکتوب اردو را، به همراه فرم نظرسنجی شرکت‌کنندگان به معاونت دانشجویی – فرهنگی دانشگاه تحویل دهد.

**ماده ۲۱**– اطلاع‌رسانی درباره برگزاری اردوها باید از سوی برگزارکننده اردو به صورت علنی و عمومی انجام شود تا کلیه دانشجویان واجد شرایط به صورت عادلانه امکان ثبت‌نام در اردو را داشته باشند.

## بخش چهارم: مجوز برگزاری اردو

**ماده ۲۲– برگزاری هر اردو و یا سفر دانشگاهی با شرایط زیر مستلزم اخذ مجوز از شورای فرهنگی دانشگاه است.**

۱ـ استفاده از امکانات یا اموال دانشگاه در طول برگزاری اردو

۲ـ تأمین تمام یا بخشی از هزینه اردو از سوی دانشگاه

۳ـ نصب اطلاعیه رسمی در فضاهای متعلق به دانشگاه

۴ـ استفاده از عنوان دانشگاه یا یکی از تشکل‌های رسمی دانشگاه در برگزاری اردو

**ماده ۲۳**– مرجع صدور مجوز می‌باید ظرف دو هفته پس از ثبت درخواست برگزاری اردوهای داخل کشور و دو ماه پس از ثبت درخواست برگزاری اردوهای خارج کشور، نظر نهایی خود را به برگزارکننده اردو اعلام کند.

تبصره: شورای فرهنگی دانشگاه موظف است حداکثر ۱۰ روز بعد از طرح درخواست برگزاری اردوی خارج کشور، در صورت موافقت، نظر معاونت فرهنگی و اجتماعی یا شورای فرهنگی وزارت متبوع را نیز استعلام نماید.

**ماده ۲۴**– شرکت افراد خارج از دانشگاه در اردوهای دانشجویی ـ حسب مورد ـ تنها با تأیید مرجع صدور مجوز اردو امکان‌پذیر است.

**ماده ۲۵**– کلیه سفرهای جمعی دانشجویی که با برنامه‌ریزی متمرکز وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سایر نهادهای رسمی کشور اعلام و برگزار می‌شود از شمول این دستورالعمل خارج است.

**ماده ۲۶**– معاونت دانشجویی‌ـ فرهنگی دانشگاه موظف است شرح وظایف سرپرست و عوامل اجرایی اردو از جمله رانندگان و مقررات ویژه شرکت‌کنندگان در اردو را تهیه کند و پیش از برگزاری اردو به اطلاع و امضای ایشان برساند.

**ماده ۲۷**– معاونت دانشجویی – فرهنگی دانشگاه می‌باید جهت نظارت بر چگونگی برگزاری اردو و عملکرد برگزار کنندگان، فرم‌هایی را برای نظرسنجی از شرکت‌کنندگان در اردو تهیه کند و در اختیار ایشان قرار دهد.

**ماده ۲۸**– معاونت دانشجویی ـ فرهنگی دانشگاه همه سوابق و مستندات هر اردو اعم از درخواست برگزاری اردو، فهرست اسامی شرکت‌کنندگان و عوامل اجرایی، برگه‌های امضاشده شرح وظایف و فرم‌های تکمیل‌شده نظرسنجی را نگهداری و اطلاعات این مستندات را در قالب فرم‌های گزارش‌گیری سالانه وزارتین استخراج کرده و به معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت متبوع ارسال نماید.

## بخش پنجم: ایمنی سفر

**ماده ۲۹**– برگزارکننده اردو موظف است نکات مربوط به ایمنی سفر را رعایت کند. از جمله:

۱ـ استفاده از اتوبوس دارای برگه معاینه فنی و بیمه‌نامه همراه با رانندگان صلاحیت‌دار مسیرهای بین‌شهری

۲ـ استفاده از دو راننده برای مسیرهای طولانی (بیش از ۵۰۰ کیلومتر)

۳ـ همراه داشتن وسایل و تجهیزات کمک‌های اولیه

۴ـ بیمه کلیه شرکت‌کنندگان در طول برگزاری اردو

۵ـ جلوگیری از حضور سرنشین اضافه بر ظرفیت در وسیله نقلیه

۶ـ توجه به بهداشت عمومی (غذا، خوراکی‌ها، مکان‌ها و... )

تبصره ۱: لازم است معاونت دانشجویی‌ـ فرهنگی دانشگاه ضرورت رعایت موارد فوق را به اطلاع برگزارکننده اردو برساند.

تبصره ۲: در مواردی که ایمنی سفر به عوامل سفر اعم از: برگزارکننده، عوامل اجرایی، و دانشجویان نیاز به آموزش پیش از اردو داشته باشد، معاونت دانشجویی‌ـ فرهنگی دانشگاه ملزم به برگزاری کلاس آموزشی می‌باشد. تشخیص لزوم برگزاری دوره آموزشی با شورای فرهنگی دانشگاه است.

**ماده ۳۰**– در مواردی که سفر با هواپیما، قطار یا کشتی انجام می‌شود بررسی موارد ایمنی سفر بر عهده شورای فرهنگی دانشگاه خواهد بود.

## بخش ششم: تخلفات، شکایات و تنبیهات

**ماده ۳۱**– هرگونه عدول از مقررات و آیین‌نامه‌های دانشگاه، این دستورالعمل و تعهدات از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی (اعم از برگزار کنندگان، شرکت‌کنندگان و عوامل اجرایی) تخلف محسوب می‌شود.

**ماده ۳۲**– چنانچه تخلفی در اردوها صورت پذیرد مرجع تشخیص، شورای فرهنگی دانشگاه و مراجع رسیدگی به آن کمیته انضباطی دانشگاه، هیأت نظارت بر تشکل‌های اسلامی، هیأت رسیدگی به تخلفات اداری می‌باشد که پس از بررسی اولیه و در صورت لزوم طبق مواد ۳۳، ۳۴ و سایر مقررات دانشگاه حسب مورد تصمیم‌گیری می‌کند.

**ماده ۳۳**– آیین‌نامه‌های کمیته انضباطی، هیأت نظارت بر تشکل‌های اسلامی، هیأت رسیدگی به تخلفات اداری و سایر مقررات دانشگاه ؛ حسب مورد؛ مبنای رسیدگی به تخلفات است.

**ماده ۳۴**– اگر تخلف از سوی اشخاص حقیقی (اعم از شرکت‌کنندگان یا عوامل اجرایی) صورت گیرد طبق ضوابط و آیین‌نامه‌های موجود به آن رسیدگی می‌شود.

**ماده ۳۵**–این دستورالعمل در یک مقدمه، شش بخش، ۳۵ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۸۶/۱۰/۱۰ به امضای وزیر علوم، تحقیقات و فناوری و وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسید و از تاریخ ابلاغ به دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی لازم‌الاجراست.